

شماره ۱۸ / ۱۳۱۶۱۳ هـ

تاریخ
۱۳۸۷ / ۱۱ / ۲۰

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۷ بنا به پیشنهاد شماره ۳۲۹۲۸-۵۲ مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۵ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تنفیذی در ماده (۷۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تنفیذی در ماده (۷۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ -"

ماده ۱ - عبارات و اصطلاحات ذیل در معانی مشروح مربوط به کار می رود:

الف - سازمان : سازمان حفاظت محیط زیست

ب - ارزیابی پیامدهای زیست محیطی: فرآیند مطالعاتی منظمی است که با هدف پیش بینی و شناسایی مجموعه آثار و پیامدهای زیست محیطی محتمل یک طرح یا پروژه در مرحله امکان سنجی یا مکان یابی به اجرا درمی آید و طی آن گزینه‌ها و تمهیدات عملی لازم و کافی مطابق با ضوابط و استانداردهای مربوط برای رفع یا کاهش آثار سوء زیست محیطی پیش بینی شده مطالعه و ارائه می شود.

تصویب نامه هیئت وزیران

ج - کارگروه تخصصی : به منظور بررسی و تأیید نوع و مقیاس پروژه های جدید مشمول ارزیابی، تعیین نوع پروژه های نیازمند مطالعات ارزیابی مخاطرات زیست محیطی جهت پیشنهاد به کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست کارگروه تخصصی با ترکیب زیر تشکیل می شود:

- معاون محیط زیست انسانی سازمان (رییس کارگروه).
- نماینده وزارت جهاد کشاورزی.
- نماینده وزارت کشور.
- نماینده وزارت صنایع و معادن.
- نماینده وزارت مسکن و شهرسازی.
- نماینده وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی.
- نماینده معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور.
- نماینده دستگاه مرتبط با دستور کار کارگروه.
- نماینده وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

د - طرح ها و پروژه های بزرگ تولیدی و خدماتی مشمول این ضوابط : مواردی است که فهرست آن قبلاً به تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست می رسد. این فهرست می تواند به پیشنهاد مشترک دستگاه های اجرایی و سازمان و پس از تأیید کارگروه تخصصی با تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بازنگری، اصلاح و تکمیل شود.

ه - ناظر یا ناظرین معتمد: کارگروهی مرکب از نماینده سازمان حفاظت محیط زیست، نماینده دستگاه مربوط و نماینده کارگروه موضوع ماده (۲) می باشند.

و - مناطق ویژه زیستی: مناطقی از عرصه های آبی و خشکی هستند که دارای ارزشهای اکولوژیک طبیعی و انسانی ویژه بوده و در برگیرنده منابع و سیماهای طبیعی و فرهنگی تجدید ناپذیر، زیستگاه های حساس، آسیب پذیر، منحصر به فرد غیرقابل جانشین و نیز دارای تنوع زیستی و گونه های نادر و در معرض خطر تهدید می باشند، این گونه مناطق به علت محدودیت برد

تصویب نامه هیئت وزیران

زیست محیطی در مقابل عوامل زیانبار بیرونی مانند انواع آلودگی ها و دخالت ها و ساخت و سازهای بشری به شدت حساس و آسیب پذیر می باشند.

تبصره ۱ - فهرست مناطق ویژه زیستی هر سال پس از تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست توسط سازمان اعلام خواهدگردید.

تبصره ۲ - سازمان موظف است برای اطلاع مجریان طرحها از محدوده مناطق ویژه زیستی و حساسیت محیطی یا الزامات مربوط به مناطق مختلف کشور، نقشه پهنه بندی حساسیت محیطی ایران را مطابق مصوبات کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست و به صورت مختصات دار (GIS) تهیه و منتشر نماید و حداقل دوره اعتبار آن را تعیین نماید. نقشه منتشره تا انتشار نقشه جدید، معتبر می باشد.

ز - گزارش ارزیابی اجمالی: بر اساس سرفصل های مطالعاتی که توسط کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست تهیه می شود. در حداقل زمان ممکن با نگرش جامع و اجمالی سرفصل های مطالعاتی مورد اشاره تهیه و ارایه می شود. هدف عمده در این مطالعات، پیش بینی اثرات مهم و ماندگار طرح مورد نظر در محیط زیست و کمک به انتخاب فوری گزینه های طرح می باشد.

ح - گزارش ارزیابی تفصیلی: گزارشی است که به همان جنبه ها و نکاتی که در گزارش ارزیابی اجمالی اشاره شده می پردازد لیکن مطالب ارایه شده در زمینه تشریح وضع موجود محیط زیست، جنبه های زیست محیطی طرح و شعاع تأثیرگذاری آنها و نهایتاً تمهیدات مربوط با عمق و دقت بیشتری تهیه و ارایه می شود. اینگونه گزارشات تا حد امکان کمی و مدلل می باشند هدف عمده در این مطالعات دقت بخشیدن به پیش بینی اثرات و تصمیمات متخذه و نهایتاً ارتقای کیفی تمهیدات پیشنهادی می باشد.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۲ - مجری یا مجریان کلیه طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و زیربنایی مکلفند در مرحله امکان‌سنجی و مکان‌یابی طرح‌ها و پروژه‌های خود، نسبت به انجام مطالعات ارزیابی پیامدهای زیست‌محیطی آن مطابق این ضوابط اقدام نموده و گزارش مطالعات مربوطه را به تأیید کارگروه ذیل برسانند:

الف - معاون زیست‌محیطی انسانی سازمان (رییس کارگروه)

ب - مدیرکل بخشی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور

پ - نماینده تام‌الاختیار رییس دستگاه اجرایی (حداقل در سطح مدیرکل)

تبصره - دبیرخانه کارگروه در سازمان حفاظت محیط زیست خواهد بود.

ماده ۳ - سازمان مکلف است با همکاری دستگاه اجرایی مربوط، دستورالعمل‌های نحوه انجام مطالعات ارزیابی پیامدهای زیست‌محیطی طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی را با هماهنگی قبلی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور تهیه و منتشر نماید. رعایت مفاد دستورالعمل‌های یادشده توسط مجری یا مجریان طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی الزامی است.

تبصره - دستگاه‌های مربوط می‌توانند با هماهنگی و تأیید سازمان رأساً نسبت به تهیه و تدوین دستورالعمل‌های ارزیابی طرح‌ها و پروژه‌های مربوط اقدام نمایند.

ماده ۴ - گزارش مطالعات ارزیابی پیامدهای زیست‌محیطی که به اختصار گزارش خواننده می‌شود الزاماً باید با رعایت دستورالعمل‌های موضوع ماده (۳) در ۶ فصل به شرح زیر تنظیم و به سازمان تحویل گردند.

الف - فصل اول: شامل اهداف و ضرورت اجرای طرح، قوانین و استانداردهای زیست‌محیطی

مربوطه

ب - فصل دوم: شامل تشریح موقعیت استقرار، گزینه‌های فنی و مکانی، فازبندی و طرح توسعه، تأمین مواد، ریزفعالیت‌ها، فرآیند، ظرفیت، منابع و مواد اولیه مورد نیاز و نحوه تأمین آنها، نیروی انسانی، آلودگی‌های تولیدی، کم و کیف تخریب در محیط زیست و منابع ایجاد آن در طرح و سوانح زیست‌محیطی

تصویب نامه هیئت وزیران

ج - فصل سوم: شامل تشریح محیط زیست وضع موجود در سه زیر بخش به شرح محیط فیزیکی و شیمیایی، محیط طبیعی، و محیط اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی

د - فصل چهارم: شامل پیش بینی اثرات و پیامدهای زیست محیطی طرح

ه - فصل پنجم: شامل تجزیه و تحلیل مجموعه آثار و پیامدهای زیست محیطی طرح و استنتاج

و - فصل ششم: شامل ارایه برنامه اقدامات اصلاحی و برنامه مدیریت و پایش زیست محیطی طرح

تبصره ۱- ارزیابی باید برای هر دو دوره ساخت و بهره برداری طرح یا پروژه تهیه شود و تمهیدات لازم برای کاهش اثرات منفی زیست محیطی و مسئولیت اجرا و زمان هر اقدام مشخص گردد.

ماده ۵ - مطالعات ارزیابی آن قسمت از طرح‌ها و پروژه‌های مشمول اعم از خطی و یا نقطه ای که در داخل مناطق حفاظت شده واقع شده اند به صورت تفصیلی خواهد بود.

تبصره - بهسازی، تعمیر و بازسازی طرحهای موجود در این مناطق بلامانع است.

ماده ۶ - کارگروه موضوع ماده (۲) نظرات کارشناسی دفتر ارزیابی اثرات زیست محیطی سازمان را در مورد گزارش ارزیابی اجمالی، حداکثر ظرف مدت ماه و درمورد گزارش تفصیلی ظرف (۳) ماه پس از دریافت گزارش از مجری، از طریق سازمان به متقاضی طرح اعلام می نماید. عدم اعلام نظر در موعد مقرر به منزله تأیید گزارش می باشد.

تبصره ۱ - رییس کارگروه می تواند در موارد خاص برای یکبار مهلت بررسی گزارش ارزیابی اجمالی را به مدت یکماه و بررسی گزارش تفصیلی را به مدت دو ماه تمدید نماید.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۲ - در صورتیکه گزارشی ناقص بوده یا اطلاعات و مدارک کامل نباشد، مهلت یادشده از زمان تکمیل گزارش محاسبه می شود. در هر صورت اعلام کسری اطلاعات و توضیحات تکمیلی می بایستی حداکثر ظرف (۲) هفته انجام شود.

ماده ۷ - سازمان نظر کارگروه موضوع ماده (۲) در خصوص گزارش مطالعات را به یکی از سه شکل زیر به مجری طرح ابلاغ خواهد نمود.

الف - موافقت

ب - موافقت مشروط

ج - مخالفت بدین معنی که مجری باید گزینه های دیگری را مطالعه و معرفی نماید.

ماده ۸ - در مورد آن دسته از طرح ها و پروژه هایی که احتمال بروز مخاطرات و سوانح زیست محیطی توأم می باشند، تهیه و ارایه گزارش ارزیابی مخاطرات زیست محیطی مذکور به صورت ضمیمه گزارش ارزیابی مربوطه الزامی است. فهرست مکانی و نوع پروژه های مشمول تهیه گزارش ارزیابی مخاطرات زیست محیطی توسط کارگروه تخصصی ارزیابی تهیه و به تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست خواهد رسید.

ماده ۹ - به استناد ماده (۷۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، رعایت نتایج ارزیابی و راهکارهای طرح و پروژه هایی که به تأیید کارگروه موضوع ماده (۲) می رسد توسط مجری یا مجریان طرح ها و پروژه های مذکور الزامی است. در این راستا، به منظور اطمینان از رعایت ملاحظات که در گزارش ارزیابی پیش بینی شده یا شرایطی که در هنگام تصویب توسط کارگروه موضوع ماده (۲) تعیین می شود، مجریان باید طبق روال یا دستورالعملی که سازمان تعیین می کند، با استفاده از ناظران معتمد نسبت به ارایه گزارشات عملکرد ادواری به سازمان اقدام نمایند.

تبصره ۱ - تأییدیه صلاحیت ناظران معتمد بر اساس ضوابطی که به تصویب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست خواهد رسید توسط سازمان صادر می گردد.

تبصره ۲ - سازمان مکلف است نسبت به تهیه دستورالعمل ها و شاخص های پایش و ارزیابی طرح ها و پروژه های عمرانی که توسط ناظران معتمد صورت می گیرد ظرف (۶) ماه پس از ابلاغ این آیین نامه اقدام نماید.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۰ - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و شورای برنامه ریزی و توسعه استانها مکلفند اعتبارات لازم برای انجام مطالعات ارزیابی زیست محیطی مربوط به طرحها و پروژههای دولتی مشمول ارزیابی اثرات زیست محیطی را که دستگاهها در سقف بودجه سنواتی خود پیشنهاد می نمایند در بودجه سال آتی منظور نمایند.

ماده ۱۱ - دستگاههای اجرایی موظفند کلیه نتایج مطالعات ارزیابی را در حین اجرا رعایت نمایند.

ماده ۱۲ - مجریان آن دسته از طرحهای موضوع این آیین نامه که مفاد تعهدات، تمهیدات و شروط مندرج در گزارش ارزیابی یا مجوز زیست محیطی را به مورد اجرا در نیاورند، در دو نوبت از سوی سازمان برای آنان اخطاریه صادر خواهد شد و در صورت عدم توجه به اخطاریه های صادره تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۳ - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور مکلف است با همکاری سازمان، گزارش عملکرد سالانه حسن اجرای مفاد این ضوابط را تهیه و به هیئت دولت ارایه نماید.

پرویز داودی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.